

Izhaja razen ponedeljka in dneva po
prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnništvo: KRŠKO.

Naslov za dopise: »Napreje«, Krško.
Ček. rač. št. 11.959.

NAPREJ

Stane mesečno 20 Din, začasno 10 D.
za inozemstvo 30 Din, začasno 15 D.
(dokler ne začne zopet redno izhajati)Oglasi: prostor 1x87 mm 1 Din.
Mali oglasi: vsaka beseda 50 p, najmanj 5D.Dopise frankirajte in podpisujte,
sicer se ne priobčijo. Rokopisi se
ne vračajo.

Reklamacije za list so poštn. proste.

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Socialistična stranka Jugoslavije in Kmečko delavska zveza za Slovenijo

je stranka vsega industrijskega in kmečkega delavnega ljudstva, je stranka vseh brezpravnih in zatiranih, vseh, ki si z delom svojih rok in svoje glave služijo svoj kruh.

Kandidira v občinski zastop JESENIŠKE občine in ima namen boriti se za socialno pravičnejše razmere v občini, predvsem v interesu gospodarsko in gmotno najšibkejših, za progresivno odmero občinskih bremen, za povzdigo občinskega gospodarstva, za splošno in skupno korist, z nastopanjem proti posameznim koristolovcem kapitalistom in špekulantom v občini:

Za rešitev neznosne stanovanjske mizerije delavnega ljudstva.

Za povzdigo in napredek šolstva.

Za zaščito in preskrbo občinskih reževev.

Za ureditev dosedanjega gospodarsko sploh zanemarjenega položaja v občini.

Za splošne pravice soodločanja kmečkega in industrijskega delavnega ljudstva proti vsem, ki z obljubami sleparijo nevedno ljudstvo.

Proti klerikalcem, ki so proti izvedbi razdelitve zemlje. Zakaj so proti? Ker so v njihovih vrstah posamezni magnati, ki imajo ogromno površino zemlje, polja in gozdov, travnikov in pašnikov.

So proti progresiji zato, ker so v njihovih vrstah bankirji, tovarnarji in vseh vrst denarni magnati, n. pr. klerikalec tovarnar POLLAK v Ljubljani, večkratni milijonar. Knezoškof JEGLIČ, posestnik 20.725 hektarjev zemlje v Gornjem gradu, dva grada, en samostan, žago z štirimi jarmi, graščino v Vurcneku, žago in mlin v Letušu, graščino v Ljubljani itd.

Kristusovi namestniki se kopljejo v zlato, srebru in izobilju, delavno ljudstvo pa je razcapano in gladno.

Klerikalci izrabljajo cerkev, vero, Boga in vse svetnike, da dosežejo svoj namen pri tebi in potom tebe, da si prilastijo moč vladanja na tem svetu.

Tebe strašijo s hudičem in peklom in tolažijo s posmrtnim življenjem, pogled jih pa kako lažejo in sami živijo v protislovju s svojim naukom.

Ne strāši se jih, obrni jim hrbet, obračunaj s temi oznanjevalci laži.

Slični so jim liberalci in demokrati, ki z brezverstvom, svobodomiselstvom in narodnim frazarstvom hočejo omamljati delav-

no ljudstvo, so pa breznarodni in v bistvu proti narodu zvezani z tujnarodnimi kapitalisti.

Kot zastopniki bančnega in industrijskega kapitala so napram delavnemu ljudstvu izraziti sovražniki po eni in nesramni hinavci po drugi strani.

Radikalci, ki se družijo na Slovenskem s temi tremi skupinami kapitalistov, ki pa vladajo državo sami popolnoma kapitalistično in gnusno izmozgavajo delavni narod potom absolutističnega vladanja in ki hočejo svoje balkansko kapitalistične metode upejljati tudi v Sloveniji, če jim bo šlo ljudstvo na lim. Onemogoči jim ta hudičev namen!

Smo tudi proti nezavisnim, ki nosijo sicer ime, da so delavno ljudstvo, niso pa nič drugega ko marionete Dr. LEMEŽA, ki je znan ljubljanski kompromisar s klerikalci in ki je bil dolgo v objemu z lažisocialisti, dr. Peričem in pozneje tudi z dr. Korunom in tako neposredno tudi z lažisocialistom Antonom Kristanom.

Mnogo je zapeljivcev, čuvaj se jih, njihova nesrečna, neresna in nasilna taktika je v glavnem kriva neznosnih razmer razcepjenosti in brezpravnosti delavnega ljudstva v Jugoslaviji kakor tudi v mnogih drugih evropskih državah.

Ti ljudje pravijo: čim slabše za delavno ljudstvo in čim več bo žrtev, tem preje bo ljudstvo rešeno. Je li to socialistično?

Glej, proti vsem tem se borimo mi, ker vemo, da delavno ljudstvo od njih ne bo doseglo ničesar.

Komunisti so na Koroški Beli bojkotirali volitve in tako pomagali klerikalcem, a vseeno smo socialisti dosegli lep uspeh z izvolitvijo 9 odbornikov.

Mi smo za javnost, enakost in poštenost.

Pomagaj sedaj in tudi po volitvah, ker le od tvojega in skupnega sodelovanja bo odvisno, kaj bomo dosegli v vseh bojih za pravico.

Kdor je odločen in pošten, gre v boj za kandidatno listo Socialistične Stranke Jugoslavije.

Kdor nima poštenega čuta za skupnost in kdor je kapitalist ali tega hlapec, naj nas ne voli!

Stori svojo dolžnost po svoji vesti!

Socializem je samo eden! Socializem mora in bo zmagal!

na dan; naj imajo še tako dobro voljo, dolgo takega položaja ne more nihče zdržati. Če bi „Vorwärts“ prenehal, bi bila za stranko dosti večja škoda nego deficit 6000 Din. Če zapijejo delavci danes v Trbovljah do 6000 Din, ne bo nihče vprašal, če je zanje škoda ali ne. Da pa imamo nemški list, je tako prekleto važno, da se moramo zelo natančno pomeniti, predno se odločimo ustaviti ga. Predvsem imamo mnogo krajev, kakor n. pr. Hrastnik, kjer bi bilo zanj lahko veliko več naročnikov. Tega ne moremo zahtevati, da bi ga edino kočevska dežela vzdrževala. Tam je danes še vse črno, zato moramo tamošnjim ljudem tudi mi nekaj nuditi. Mnogo nemških sodrugov je naročenih na slovenski list, toda za njihove žene ni preskrbljeno. Dokler si pa tudi teh ne pridobimo, ne bomo mogli reči, da smo izvršili svojo dolžnost. Najvažnejše pa je to, da imamo organ, s katerim se lahko predstavimo zunanjemu svetu. Dokler smo imeli samo slovenski list so nas lahko obrekovali, kolikor jih je bilo volja. Nemci pa imajo odprte oči, po vsem svetu razumejo nemško in zato nas sedaj doma nič več tako ne morejo obrekovali, kakor so nas prej. Dokaz je že to, da si „Volksstimme“ ni upala objaviti resolucijo, ki sta jo beograjskemu kongresu predložila naša delegata. „Vorwärts“ je tisti organ, ki že vnaprej onemogoča vsak poskus naših nasprotnikov, da bi nas ubili pred Internacionalo. V ta namen bi se za nas še vedno izplačalo imeti rajši trikrat toliko deficita, nego opustiti nemški list. Končno pa je gotovo, da je tudi izguba pri „Vorwärtsu“ odvisna le od dela, ki ga vršijo organizacije med članstvom. — Postavka za upravo izgleda prvi hip velika. Pa ni. Ne samo 65.000 Din, temveč trikrat toliko bomo morali izdati, če bomo hoteli, da bo naš aparat funkcioniral kolikor mogoče brezhibno, posebno če bomo stranko povečali. —

V postavki dolžnikov je 50% odpisano, o drugih 50% pa, ki so vpisani v bilanci, moramo z vso gotovostjo računati, da bodo poravnani. Tu so n. pr. zaostale naročnine, ki nam ne morejo uiti. Naši listi se ne razpošiljajo nikomur, ne da bi jih sam naročil in s tem sprejel tudi pred sodiščem obvezo, da jih plača. Med tistimi, ki imamo manj upanja, da nam svoje dolgove povrnejo, je n. pr. bivši poslanec Kopač. Ta gospod nam je za neki inserat dolžan, ki ga je imel tudi v buržujskih listih in ga je n. pr. „Slovenskem narodu“ plačal, nam pa ga noče. To je seveda zadeva poštenosti. Drugi proletarci, ki so nam kaj dolžni, moralno ne spadajo v kategorijo Kopačev. (Živahno pritrdjevanje).

Sledi debata k tajniškemu in blagajniškemu poročilu. Besedo dobi kot gost s privolitvijo zbora s. Čopič: Iz tajniškega poročila kakor tudi iz pisanja naših listov tekom zadnjega leta smo videli, kako se je število članstva dvigalo in padalo. Danes bi se morala vršiti debata pred vsem o tem gibanju, o tem, kar se je izvršilo in na vse zadnje o tem, kar bo jutri. Bolj natančno govorim samo o naši taktiki. Ne morem reči, da bi se ne bilo ljudstvo od nje mnogo naučilo. Toda naši notranji boji se morajo tudi že enkrat končati. Reči si moramo enkrat: do sem naj gre čiščenje, od tu pa ne dalje. Načelo javnosti je prodrlo. Toda ni treba v listu same polemike. Ljudstvo potrebuje vzgoje. In te v listu ne dobi. Ker ga „Napreje“ ne poučuje o dogodkih zunanje in notranje politike, je prisiljeno naročati se na meščanske liste. Vzemimo n. pr. 5. št. letošnjega „Napreja“. Kaj je v nji o političnem položaju? Nič! Člani so se mi pritoževali, da ne morejo p'čevati za polemike dveh, ki se med seboj kregata za kratek čas. Tudi izdajanje lista kot dnevnika nam je v veliko škodo. Že lansko leto je šlo za to, da naj se izdaja samo kot tednik. Glede „Vorwärtsa“ je napravil pokrajinski odbor pogrešek, da ga je sploh začel izdajati. Šlo je seveda za informacijo Maribora, toda tukaj je „Volksstimme“, ki je ne bomo odpravili kar tako. Torej moramo čakati, da jih sreča pamet in da napravijo sami red. Mi pa moramo paziti, da ne bomo imeli nepotrebnih izdatkov.

Sodr. Baraga: Polemika v listu mora biti. Toda paziti moramo, da bo več novic. Skleniti moramo, da se domača polemika omeji kolikor mogoče na majhen prostor novicam v dobro. To moramo napraviti, da se ne bodo naši ljudje naročali na druge liste in podpirali buržujski tisk. Glede „Vorwärtsa“ se nam ni posrečilo, da bi prodrli v

Poročilo o XV. strankinem zboru.

2. februarja predpoldne.
(Nadaljevanje.)

Sodr. Ivan Krušič iz Trbovelj predlaga naj bi se debata o tajniškem poročilu vršila obenem z debato o blagajniškem poročilu. Sprejeto.

Sodr. Bernot razloži nato letno bilanco, ki je objavljena v zadnjem „Ljudskem glasu“ in prečita tudi podrobne položke posameznih postavk. Iz postavk za strankin tisk je razvidno, da imamo pri „Napreju“ in „Ljudskem glasu“ skoro 6.000 Din izgube, to predvsem radi tega, ker ima „Napreje“ premalo naročnikov. „Ljudski glas“ ima 3 krat toliko

naročnikov, zato je sam na sebi aktiven in pomaga tudi „Napreju“. Slabše pa je s „Vorwärtsom“, pri katerem imamo v 6 mesecih izgube čez 6000 Din. Strankin zbor bo moral danes odločiti, če naj „Vorwärts“ še nadalje izhaja kakor doslej, ali če naj izhaja samo enkrat mesečno, ali pa če naj ga sploh popolnoma opustimo. Dozdaj je neredno izhajal, ker je tiskarna v Krškem tako majhna, da zmore komaj „Ljudski glas“ in razen tega še eno številko „Napreja“ na teden. Sedaj smo se domenili, da dobi še enega stavca, potem bi šlo. Stremeti moramo pa za tem, da postane „Napreje“ čimprej zopet dnevnik. To pa ne pojde, če se organizacije same ne pobrigajo, da nam olajšajo s svojim redom strašne razmere, ki jih imamo v Krškem. Nimamo niti dovolj prostorov, niti dovolj pohištva, niti dovolj ljudi za delo. Kar jih je, morajo delati po 12 do 16 ur

Vojvodino. Če imamo žnjimi take velike izdatke, ga bomo morali ustaviti. Glavno je, da nam nasprotniki ne bodo očitali dolgov.

Sodr. Pevec: Ugotoviti moramo, kako se je pričel prepir. Tudi nasprotniki nas napadajo in mi se moramo braniti. Organizacija v Škalah predlaga, naj bi list izhajal vsak teden in naj bi ga pošiljali samo tistim, ki ga redno plačajo. Na nas napadi nasprotnikov nič ne vplivajo. Videli ste takrat, ko smo priredili tisti shod, na katerem je bil tudi Čebular. „Socialist“ se je potem debelo zlagal o komunističnih uspehih. Takoj smo kot odgovor na to sklicali nov sestanek in nabrali 372.50 Din za zbirko „proti roparskim vitezom“.

Sodr. Baraga: Da me ne boste slabo razumeli: Napadi se morajo izvršiti, ker so tudi od druge strani. Toda novic zato ne smemo zanemarjati.

Sodr. Leskošek: Sodrugi Čopič očita „Napreju“, da je premalo vzgojno pisan. Seveda izgleda tako, saj pišemo proti demagogiji — proletariat se pri tem ne more naučiti lepih fraz. Potrebno je, da odgovarjamo, dokler bodo vsajali vedno novi nasprotniki, ki imajo interes na tem, da stranko uničijo. Čudež, da se je mogla stranka sploh obdržati v tem herojskem boju proti tolikim sovražnikom, ki so jo začeli najprej komunistično razbijati in so jo potem skušali zadušiti z denarjem. Na vse načine so delali proti njej in nemogoče bi bilo ubraniti se, če bi „Naprej“ ne bil pisal tako ostro in o pravem času informiral naše ljudi, ne oziraje se na to, kaj porečejo drugi, ki so izven stranke. Zedinjenje vleče, če bi „Naprej“ ne dajal delavstvu vpogleda v umazanost, ki tiči za to frazo, bi menda danes že zopet vladal Tone Kristan v stranki in bi morali začeti zopet tam, kjer smo bili pred tremi leti. Samo z „Naprejem“ odkritostnim pisanjem se nam je posrečilo obdržati postojanke, tako da je današnji kongres sploh mogoč. Mi lahko s ponosom trdimo, da stojimo na istih načelih, kakor pred tremi leti, kar se da iz naše pisave črno na belem dokazati, dočim so šli naši nasprotniki za vsakim vetro. „Naprej“ bi bil že davno nehal polemizirati, ali vsak dan nam skozi okno kamne lučajo in tega ne smemo mirno trpeti. Sicer pa je treba pogledati po svetu. Boj, ki ga mi vodimo, se vrši povsod, ne samo pri nas. Le to je razlika, da ga mi končujemo, dočim ga drugod šele začinjajo.

S. Franjo Langof (Vrhnik) predlaga, da bi strankin zbor radi mraza zboroval v zgornji zakurjeni sobi. Predlog se sprejme z dodatkom, da se izvrši sprememba pri opoldanskem odmoru.

Sodr. Martin Umek: Tudi jaz sem dobil kakor s. Čopič pritisk od zunaj radi ostre pisave našega lista. Pa to so bili samo taki ljudje, ki so malomarni v svojih dolžnostih od stranke. Rekel sem jim: „Če je bil kongres za to, da pišemo javno, se ne moremo ozirati na ljudi, ki pri nas nimajo nobene pravice. Ko boste redni člani, bom delal po vaših zahtevah, ker bom imel tudi sam pravico povedati, da ste trdni in da vas ne more nič premotiti.“ Pa ravno v Pišecah, kjer so se pritoževali s. Čopiču, ni nobene organizacije. — Strankino gospodarstvo sem našel v redu. Glede lista bi jaz bil mnenja, da bi se dala prva in druga stran za zunanjo in notranjo politiko, 3. za dopise in kar je res potrebno povedati v javnosti, 4. za inserate. Tega seveda ne zahtevam, ker naše stvari morajo biti notri, pa če vse drugo odpade.

Sodr. Kisovec: Strankina bilanca je letos v tisku objavljena. Lansko leto ni bila, če bi vsega drugega ne bilo, je to dokaz, da smo napredovali. Tudi je iz bilance razvidno, da smo za list nekaj več naredili. Očitajo nam, da polemiziramo iz osebnih nagibov, ampak mi smo se postavili le na stališče javnosti in v tem je naša zmaga. Ravno na nasprotni strani rovarijo z umazanimi sredstvi proti našemu gibanju. Ni treba misliti, da jim moramo to šteti v dobro, če svoje največje umazanosti v tisku zamolčijo. Od osebe do osebe vršijo tajno agitacijo in vsaka malenkost jim je dobrodošla za zahrbtno obrekovanje. Če načelo javnosti opustimo, bi jim s tem samo dokazali, da smo šibki. To pa ni res. Sem tudi proti ustavitvi nemškega lista. Za nas morada ni tako važen, toda zunaj države ga berejo. Zato nas pa tisti od beogradske zelene mize tam zunaj ne morejo več daviti. Sodr. Baraga je prej nekaj omenil o nekdanji Ebinovi „Zarji“, kako je takrat dobro pisala. Res je to, ampak iz tistih časov nas je samo nekaj ostalo, ki smo šli po tisti poti naprej. Dosegli smo, da so začele organizacije res obračunavati, biti redne in izvajati socialistične zakone. Naši nasprotniki pa hodijo še danes gnilo pot. Šele zadnji „Socialist“ je objavil, koliko markic so prodali.

Razno.

Bivšega pravosodnega ministra dr. Laza Markovića je zemljoradniški klub obtožil velikih korupcijskih nerednosti. Na iniciativo tega kluba je nato opozicionalni blok izročil v parlamentu obširno spomenico, v kateri našteva Markovićeve grehe in zahteva, da se naj zadeva razčisti pred sodiščem. Radikalna vlada je zato v hudih škripcih, zlasti še, ker se v njeni sredi oglašajo možje, ki zahtevajo kaznovanje dr. Markovića. Po vsej priliki bodo radikalci sedaj poskusili, da dobijo kako večino v parlamentu, ki bi naj izročitev bivšega pravosodnega ministra preglasovala in spravila zadevo ad

acta. Da bo zadeva še umazanejša, grozijo vladni radikalci tudi opoziciji, da pridejo na dan z grdimi razkritji, tako n. pr. o zlorabi ameriškega posojila s strani bivšega demokratskega finančnega ministra Kumanudija. Ta grožnja je že precej vplivala. Opoziti je n. pr., da ni na obtožnici proti dr. Markoviću podpisan noben načelnik ali debelejši prvak iz opozicionalnih klubov, temveč le neznatnejše potence — razen podpisov zemljoradniškega kluba. Krasno! Mi smo vedno rekli, da ni nobena izmed naših buržoazij upravičena drugi buržoaziji očitali kake grehe, ker so si vse enako umazane. Škoda samo ta, da dela ljudstvo med njimi še vedno razloček in da se dajo premotiti po tem, če je kakšna buržoazija v opoziciji. Kar se pa tiče grehov, ki jih Markoviću očitajo, navajamo le nekatere: očitajo mu poskus, da bi prodal z masnimi zaradami sladkorno tovarno na Čukarici, očitajo mu, da ja nekoga industrialca Teokarevića iz Leskovca dobro pomazal z vsotami, ki so bile namenjene za vojne oškodovance, obveznice za vojno odškodnino je dal kar na svojo pest tiskati v radikalne tiskarne, ki so si na ta način „prislužile“ milijone itd. Torej po ljudski justici bi bil dosmrtno ječe že vreden. Edina njegova sreča je ta, da nastopajo proti njemu ljudje in stranke, ki nimajo nič manj umazanih rok na račun ljudskih žepov.

Dobra karakterizacija. Radikalni minister za vere dr. Janjič je te dni prav dobro karakteriziral politiko Koroševih ljudi. Rekel je približno tole: Klerikalci hočejo sedeti na štirih stolih, na klerikalnem, na federacijskem, na stolu opozicionalnega bloka in na radikalnem. — S tem, da je Janjič tole o klerikalcih povedal, ni postala njegova radikalna stranka seveda nič boljša, resnico pa je vseeno povedal. Resnično pa je še nekaj drugega: Klerikalci namreč sede nasproti drugim strankam na štirih stolih, naznotraj proti lastnim pristašem pa so še bolj široki. Oni imajo n. pr. posebno taktiko, torej poseben stol za delavstvo („Pravica“), posebno taktiko za kmete („Slovenski gospodar“), drugo za inteligente in velekapitaliste („Slovenec“), za obrtnike spet drugo („Jugoslovanski obrtnik“), za čiste katolike brez vsake primesi tudi drugačno („glasilo presv. Srca Jezusovega“), poleg tega skrbijo razni „Domo“ in „Bogoljubi“ še za kakšno drugo taktiko. Klerikalci so sploh na vse strani jasno opredeljeni. Njim je vseeno, če si centralist ali avtonomist, republikanec ali monarhist, veren ali krivoveren (njih poslanec Šiftar je n. pr. luteran), samo da si naročen po svojem okusu na enega izmed njihovih nešteti listov in da voli za njihove mešane kandidate, pa te smatrajo prav tako za svojega kakor tistega, ki čita kak njihov čisto nasprotno urejevan list. Iste jasne opredelitve se poslužuje njihovo parlamentarno delo. Lansko leto sta dva njihova poslanca isti dan predložila parlamentu dve popolnoma nasprotujoči si resoluciji glede izvoznih carin. Tista, ki je bila za odpravo carin, torej v smislu veleposestniških zahtev, jim je bila prav tako dobrodošla kakor tista, ki je zahtevala zvišanje, ki bi bila torej revnim konsumentskim slojem v prid. Ves svet se je takrat krohotal, klerikalci pa so si svoje misli in svoje naredili. V svoj kmetijski list so poročali samo o resoluciji, ki je bila za veleposestnike; v svojem delavskem listu so se hvalili samo z drugo resolucijo, ki je bila namenjena kot stepilo delavskim slojem; „Slovenec“, ki piše za klerikalne gimpele vseh slojev, pa sploh ni nič poročal. Ali razumete to taktiko, ki sedi na dvajsetih stolih nenkrat? Ali razumete, zakaj vsak klerikalni list preveduje svojim gimpelem čitati druge liste in celo druge liste svoje stranke? Ali razumete, zakaj se potem klerikalna „Pravica“ včasih udari s klerikalnim „Glasnikom presv. Srca Jezusovega“? Treba je biti seveda slovenski gimpelec, da ne razumeš takih reči in se navdušuješ za klerikalno stranko, ki temelji na edinozveličavni resnicoljubnosti katoliške vere. Radič je stvari že bolj razume, čeprav ni nič manjši demagog, nego je dr. Korošec. Zato je te dni v svojem glasilu dr. Korošca prav ostro napadel, ker se po eni strani dela prijatelja z Radičem, po drugi strani pa pakira z demokrati in z radikalno vlado. Radič grozi, da bo pri prihodnjih volitvah poslal svoje kmete razbijati slovensko klerikalno agitacijo. In „Slovenec“, ki ima seveda interes na tem, da se Korošcu nobeden izmed stolov ne zmaže, je na ta napad malce pojmrjal in prosi Radiča odpuščanja.

Radičevska poslanca dr. Krnjević in dr. Maček sta dospela v Beograd, da pripravita prihod velikega dela radičevskega kluba v parlament. S seboj sta prinesla 50 poslanskih pooblastil, da jih predložita za verifikacijo. Vlada trepeče, pa se kaže mirno, kakor da jo zadeva ne briga.

Na kongresu francoske socialistične stranke, ki se je vršil v Marsiliji v istih dneh kakor naš, so precej dolgo in mestoma tudi ostro debatirali o koaliciji in proti koaliciji z levičarskimi meščanskimi strankami in s komunisti ob priliki bližnjih volitev. Ni manjkalo takih, ki so bili za popolno koalicio in za ministerializem z meščanstvom, vendar so na koncu zmagali elementi, ki jim je predvsem do načel. Zlasti so dr. Longuet je dobro pobil reformistično navdahnjene delegate s tem, da jim je s praktičnimi slučajmi iz drugih dežel kazal, koliko so vredni takšni uspehi v zvezah z buržoazijo in komunizmom. Sprejel se je sklep, da bo stranka samo po takih okrožjih šla v volilne zveze z levimi stranka-

mi, kjer bi ji bil neuspeh absolutno zagotovljen. Nadaljnih obveznosti v parlamentu njeni poslanci ne bodo imeli. Komunisti se morajo pri tem obvezati, da ne bodo skušali izrabljati take zveze v svoje namene. Ta taktika je na Francoskem kolikor toliko razumljiva, ker je francoski volilni red še hujši, nego so ga meščanske stranke pri nas uvedle v občine preko 10.000 prebivalcev, kjer dobi najmočnejša stranka skoro vse mandate, vse ostale pa skoro nič. Francosko vlada sedaj blok, ki sestoji in najreakcionarnejših meščanskih strank in ta blok je treba predvsem razbiti. — Ob zaključku kongresa sta bila ss. Blum in Longuet poverjena z vodstvom strankinega organa „Le populaire“, Longuet je bil poleg Bracke-a delegiran v zastopstvo pri načelnstvu [uradu] Socialistične delavske internacionale. Moskovski vladi se izreče radi Ljeninove smrti sožalje, obenem se pozove, naj ustavi preganjanje ruskih socialistov, ker le v tem slučaju se bo mogla francoska stranka brez pridržkov postaviti za priznanje boljševiškega režima s strani Francoske. Francoska socialistična stranka dobro napreduje. Dočim so imeli komunisti po razkolnem kongresu v Toursu še ogromno večino v marksističnem gibanju na Francoskem, ima danes relativno večino čisti socializem.

Delavska vlada na Angleškem deluje že z vso silo na reformiranju angleškega gospodarstva in politike. Rusija je že priznana in sicer brez vsakih pogojev, vlada dela sedaj na tem, da uvede Rusijo in Nemčijo v Zvezo narodov. Poleg tega odpravljaja Macdonald stare diplomatske metode, ki so skrivale svoj pravi obraz za frazami in tajnostjo. To so same klobute francoski diplomaciji in posredno seveda tudi vsem diplomacijam, ki črpajo svojo učenost iz Pariza, Kar zanimivo je pogledati, kako Francoska in njene zaveznice te klobute brez ugovora sprejemajo. Macdonaldova vlada pa je pričela nemilo ravnati tudi že z domačo buržoazijo. To se vidi najlepše iz njene finančne politike: posredne davke (zlasti na čaj, sladkor in kavo) znižuje, zato bo pa zvišala davke od dedščin; proračun za vojsko in mornarico bo znižala, finančni minister s. Snowden je že odredil, da se ne bodo gradile nove vojne ladje, kakor jih je imela v načrtu prejšnja vlada, istotako izostane dograditev vojnega pristanišča v Singapuru; brezposelnost bo nova vlada omejila z graditvijo novih prometnih sredstev, obenem bo finančno podpirala vsaka podobna stremljenja zasebnih družb. Angleška imperialistična buržoazija je dosedaj tudi precej tiho sprejela Macdonaldove reformne klobute. Samo angleški „flotenferajnerji“ so zaradi tistih vojnih ladij, ki se ne bodo gradile, priredili klavarno demonstracijo v Londonu. Delavska vlada se na take demonstracije požvižga in to je menda še najboljša taktika, s katero naj izvaja svoj program.

Kot Ljeninov naslednik v sovjetu ljudskih komisarjev, torej v ruski vladi, je bil proti vsem pričakovanjem izvoljen dosedanji podpredsednik Rikov. Rikov ni nikoli dosti nastopal v političnem življenju, bil pa je vedno eden najintimnejših Ljeninovih prijateljev. Po poklicu je inženir. V gospodarskih vprašanjih je morda najboljši strokovnjak, kar jih imajo v Rusiji. On je tisti, ki je izdelal podrobne načrte za industrializacijo poljedelstva in za elektrifikacijo prometnih sredstev. Poleg Rikova so bili v vlado izvoljeni še sledeči komisariji: podpredsednik in obenem predsednik sovjeta za delo in brambo je Kamenev, zunanje posle vodi Čičerin, vojno Trocki [s tem padejo v vodo vse kombinacije meščanskega tiska v zadnjem času, ki so trdile, da so „nepovci“ izrinili Trockega popolnoma v ozadje], zunanjo trgovino Krasin, promet Rudentak, pošto Smirnov, inšpekcijo Kujbišev, delo Schmidt, prehrano Brujdojanov, finance Sokolnikov, predsednik najvišjega narodnogospodarskega sovjeta je Dzierdzinski, notranje zadeve bo vodil Bjelohorodov.

Generali, ki ne dajo nikoli miru, so v Srednji Ameriki doma. Po mehikanskem vzgledu se je z republiko Honduras uprl proti vladi general Garrias, ki hoče imeti vojaško diktaturo.

V članku „Iz doline pod Triglavom“ se je pripetila v zadnjem „Napreju“ zelo neljuba tiskovna pomota. Dve besedi sta se tako nerodno preložili na napačno mesto, da izgleda, kakor da je glavni kovinarski zaupnik dva trboveljska delavca „za plačilo“ spravil v delo. Dotično misel je treba čitati sledeče: „... in končno se ju je spravilo v delo od zastopstva kovinarskega zaupnika, na katerega sta se obrnila osebno. Le ta je bil toliko nerodnega čuta, da je to storil, zato hoče eden teh dveh, za danes še neimenovani za plačilo streljati nam kovinarjem v hrbet.“ V zadnjem „Napreju“ sta padli besedi „za plačilo“ v stavek: „... da je to storil za plačilo“, kar daje vsej situaciji seveda popolnoma drugačen pomen. 17063

Kar vi potrebujete, to je Elzafluid. To pravo domače sredstvo, katero prežene Vaše bolečine! Poizkusna pošiljka Din 27.— Lekarna Evg. V. Feller, Stubica Donja, Elzatrž št. 252. Hrvatska.

Socialističnega koledarja 1924 je nekaterim zaupnikom ostalo po par izvodov, ker so ga prepoznali; nekateri so ga že nazaj poslali; po drugod so ga pa prodali vsega in naročili nove izvode. Tako se bo počasi izravnal preostanek na eni in potreba na drugi strani, pa le počasi. Več zaupnikov je pisalo da ljudje nimajo denarja, in če ga imajo, ga dajo za pijačo, za zvonove itd., za koledar se

im ga zdi škoda. Vemo, da je to res, vendar — to bo treba izpremeniti. Da znaš pohvaliti koledar napram nam, ni dovolj, najti moraš potov, da dopoveš tudi nezavednim, kako jim je baš letošnji koledar potreben. Najbrž še sam nisi prečital vsega, kar je tam o političnih pojmih, drugače bi se ti to tudi pri manj zavednih posrečilo. Kjer se ljudje o teh pojmih razgovarjajo, tam so še po dvakrat — naročili in prodali. — Kdor izmed zaupnikov misli, da za tako stvarno agitacijo ni sposoben, naj si najde pomočnikov, kdor pa tega dela ne more sploh vršiti, naj pošlje neprodane izvode nazaj. Drugod bodo prišli prav če ne ta, pa prihodnji mesec. Korunov koledar se že trga, potem bodo kupili našega tudi tisti, ki se jim je tako mudilo, da niso mogli počakati na našega.

Krščanski socializem in privatna lastnina.

V „Pravici“ čitamo vsak teden bolj neverjetne stvari. V št. 6, s 7. februarja piše, neki dr. Avguštin Juretič, da je treba najti most med socializmom in krščanstvom. Pri tem citira Schelerja, ki pravi, da nočejo krščanski socialisti z besedo socializem samo zlorabljati to krilatice, ker je pri masi priljubljena, ampak da jim gre zares za socializem „danes, ko je na svetu postalo nekaj samo po sebi razumljivega. da bo socializem obče merilo ter da se samo še razpravlja o vrsti socializma.“

Kadar katoliški pastir spozna, da je socializem zmagal nad njegovimi ovčicami, takrat postane tudi on socialist. Da mu pa ne bo treba priznati svojih prejšnjih zmot [on je seveda božji maziljenec in namestnik, zato se ne more motiti, on mora ostati nezmotljiv] zato trdi, da med krščanstvom in socializmom ni nasprotja. Tudi Korunovci zdaj pravijo, da med njimi in naše stranko ni nasprotja, prej so pa imeli toliko nasprotnega, da niso mogli v stranki ostati — enako klerikalci. Socializem so preklinjali, zdaj, ko je zmagal, pa pravijo, da je enak s krščanstvom. Kakor je bilo od vekomaj: Jezusa so obesili [križali], potem pa, ko je njegov nauk zmagal, so ga naslikali na svoje prapore in lagali ljudstvu, da so njegovi „namestniki“.

Zelo dobro je povedal Scheler, ko je rekel, da gre zdaj samo še za to, katera vrsta socializma je prava, ne pa za to, ali je socializem sam dober ali slab. Vse ideje so dobre, dokler so samo ideje, gre le zato, kako jih spravimo v življenje. Prvi kristjani so uvedli komunizem in Jezusovi pristaši so nosili svoje imetje k nogam apostolov. Prodajali so tudi hiše in posestva, privatne lastnine niso hoteli imeti; našli so se pa tudi taki, ki so bili samo navidezni komunisti. Pravljičica pravi, da je nekdo premalo dal apostolom in da ga je zato zadela kap. Ko je nato tudi njegova žena lagala, da sta oddala ves izkupiček, je tudi ona na mestu umrla. Tako pripoveduje pravljica v Sv. pismu. Škoda, da je to le pravljica, škoda da ni tako, kakor pravijo klerikalci, da bi se bilo vse to resnično zgodilo. Kajti tisti trenutek bi bilo vsega kapitalizma konec, če bi nam čudeži pomagali razkrinkavati in s smrtjo kaznovati razne upravne svetnike, ki lažejo o dobičku, da si ga potem boljši del lahko spravijo v svoj lastni žep. In ker mi ne verujemo v čudeže, zato rajši kar sami pogledamo, kako je kaj z dobičkom in koliko se je prijel predlogih prstov. Ker te kontrole ne more delati posameznik, zato smo se združili vsi, ki smo pristaši resničnega, praktičnega socializma, ki smo voljni pokazati vse žepe in odkrito povedati kaj in koliko imamo, in začeli smo javno drug drugega kontrolirati. Zato so nas zapustili vsi, ki imajo več nego je prav, in so začeli socialistično stranko napadati, da je stranka nemaničev, da dela dolgove itd. — z vami, božjimi namestniki, so se pa združili in Ljubljana ima zato lažisocialističnega župana... Mi pa, čeprav nas je malo, vemo, da je socializem že zmagal, da je treba samo še pokazati lažnivce, ki na marajo socialistično živeti in delati. Vera brez del je mrtva. V tem tiči vse. Pri krščanstvu enako kakor pri socializmu. Tam in tukaj so lažnjivci, ki lepo govore in grdo delajo. Tam in tukaj bodo taki lažnjivci vladali, če se bomo zanašali na nadnaravne čudeže [da jih bo strela ubila, kadar nas bodo goljufali itd.]. Tam in tukaj bo zmogala ideja, šele takrat, ko bo vsak hodisi prostovoljno, bodisi prisiljen pokazal, kaj in koliko ima, kajti šele takrat se bo resnično nehala tista kapitalistična privatna lastnina, o kateri sta enako, čeprav z drugimi besedami, govorila Jezus in Marks. Delavna in prometna sredstva bodo tako skupna last, kakor solnce in zvezde, in vsak, kdor bo hotel, si bo lahko z delom zaslužil bodisi zabeljenih, bodisi samo nezabeljenih žganecv — po pridnosti pač — ne pa tako, kakor je dandanes, ko si more privoščiti zabeljenih samo tisti, ki s kapitalisti hodi in laže v lenobi, poštenega, delavnega človeka pa odrivajo od dela, ker se ga boje. In čim bolj grdo ga odrivajo, toliko več imajo Jezusovih in zdaj je tudi Marksovih slik na banderih in besed v ustih. Delavci pobožne Pollakove tovarne in nastavljenici ter člani socialističnega konsuma to vedo. Tovarna je delavno, konsum pa prometno sredstvo. Prvo je v rokah katoliškega, drugo pa socialističnega voditelja. V obeh postan.š lahko ponižna molzna krava, če pa hočeš biti človek, te odženejo od praga.

Most med krščanstvom in socializmom bo naredila resnica. Da zmaga, resnica, zato je treba, da prav na glas in brez ozirov na levo in desno vselej vse javno povemo, kdo je delal, in kdo je jedel. Na ta način bomo zvedeli, kje so milijoni in ker si milijonov ne more nihče s poštenim delom zaslužiti, bodo začeli milijonarji veljati za nepošteno ljudi. Toliko smo že dosegli, da je Kristana sram imeti milijone, zato trdi, da jih nima. Pollak tudi, zato jih je vtaknil v delniško družbo [„Indus“]. Pa tudi ta d. d. bo še javno obračunavala, morebiti prej, nego si mislimo. Načelo javnosti in progresivni davek prodirata med delavstvom neverjetno hitro — delavstva je pa 99%. Takrat bo konec kapitalistične privatne lastnine, obenem pa tudi konec demagogov, ker se ne bo več izplačalo lagati. Takrat tudi resolucije klerikalnih poslancev v parlamentu proti Trboveljski premogokopni družbi ne bodo rudarjem več mešale glav, ker bodo vedeli, da sede v upravnem svetu Trb. pr. dr. prav složno skupaj klerikalci in brezverci, Slovenci in Nemci, ter da vsi skupaj prav po receptu židovskih kapitalistov preganjajo delavske zaupnike enako, kakor so židje Jezusa. [Delayci! Čitateljem „Pravice“ dajte v roke knjigo „Socializem in vera“!]

Iz stranke.

Sodruge, ki so bili na našem strankinem kongresu navzoči, zlasti pa overovatelje zapisnika in govornike prosimo, naj pazno zasledujejo poročilo, ki ga objavljamo v „Napreju“. Vsako eventualno netočnost oz. dopolnitev naj nam takoj naznanijo, da jo bodisi objavimo v listu, bodisi dopolnimo v zapisniku.

Gadja zalega.

V Beogradu izdaja takozvana ruska emigracija v obliki političnega dnevnika umazano monarhistično-kapitalistično cunjo z imenom „Novoje Vremja“ [Novi čas], ki stoji vsebinsko in tudi drugače na tako nizki stopnji, da se mora vsak količkaj pošten človek sramovati, če pomisli, da se v 20. stoletju za take ogabne stvari sploh še najde denar in čas. Kdo so ljudje, ki pišejo v to umazano kloako, je našim čitateljem itak že znano. Družba skrahiranih carskih generalov, veleposestnikov, veletrgovcev in drugih velepožeruhov, ki so kot pristni zajedalci sedeli ruskemu narodu za vratom in požirali vse njegove žulje, dokler pravična roka revolucije ni razpršila te sodrge širom sveta. Kaj so počenjali ti veleoderuhi v Rusiji, je znano samo onemu, ki je živel med njimi, ko so bili še na vrhuncu slave in brezmejnega razkošja ter opazoval do skrajnosti ogaben ples na upognjenem hrbtu tiščetnega trpina — ruskega delavca in mužika. V državi, kjer tvorita ogromno večino prebivalstva delavec in kmet, je ta družba moralnih propalic rajala v brezmejnem blagostanju, prirejala nečloveške orgije in požirala v brezdelju prigoljufane milijone, dočim je morala nezavedna masa živeti ob suhem kruhu in oddajati vse žulje peščici teh pijavk.

Spominjamo se ob tej priliki prizora, ki se je odigral med svetovno vojno v Petrogradu. Slabo oboroženo, lačno in raztrgano rusko vojaštvo je moralo pod komando duševno in telesno gnilega carja braniti na bojišču njega, vero in domovino, tekla je v potokih nedolžna kri, kapitalistična klavnica je požirala vsak dan nove tisoče mladih in za delo sposobnih mož, doma so plakale vdove in otroci, v istem času pa je bil Petrograd priča prizora, ki kaže vso gnilobo in moralno pokvarjenost tedanje ruske družbe. V nekem hotelu se je zbrala pijana tolpa častnikov in drugih carskih podrepnikov, iz sramotne hiše so za drag denar naročili prostitutke, kupili šampanjca in drugih dragih vin, valili opojne mešanice v kopol in začeli goli svoje ostudne orgije. V šampanjcu in vnu so se kopali, objemali prostitutke in uživali rajsko življenje na račun tistih zapeljanih mas, ki so na bojišču umirale za to brezvestno golazen.

Takih prizorov pozna mračna zgodovina ruskega naroda nešteto. In gorje onemu, ki bi se bil predrnul povzdigniti svoj glas proti tej moderni Sodomi! Bili so časi, ko so se delavci uprli pod neznoznim carističnim jarmom, toda vsak tak upor so carski hlapci-kozaki neusmiljeno zatrli. Cele procesije kmetov, delavcev in inteligentov je pošiljal kruti režim vsako leto v ledeno Sibirijo, kjer so jih priklepali z verigami k ogromnim lesenim ladjam in tu jih je čakala po nečloveških mukah sigurna smrt. Roka omahne človeku in srce se krči pri misli, kaj vse je moral prenašati in pretrpeti nesrečni ruski narod pod carskimi triugli, katerih ostanki se klajajo sedaj med nami. Mnogi so med njimi, ki imajo na vesti težke zločine nad svojim narodom, mnogi so namakali roke v delavski in kmetijski krvi in mnogi nosijo velik del odgovornosti za to, da je moral ruski proletarijat na Kalvarijo krvave socialne revolucije.

Del te gadje zalege, ki je moral bežati pred pravično jezo razjarjenega ljudstva, živi sedaj v naši državi in, mesto da bi se sramoval pokazati svoje obličje pred pošteno javnostjo, se napihuje in ugaiva komedije, kakršne so mogoče pač samo pri nas. Že omenjeno „Novoje Vremja“, glasilo te čedne klake, je izlilo na nedavno umrlega Ljeninga polno golide smrdljivih pomij. Nočemo na tem mestu

ponavljati, kdo je bil Ljening in kaj je storil ta mož za svetovni proletarijat, pribijemo pa z mirno dušo, da vsa ruska emigracije skupaj ni vredna, odvezati mu jermen na čevljih. In vendar si drzne javno blatiti in sramotiti spomin tega proletarskega apostola. Menda mislijo gospodje bivši generali in veleposestniki okoli „Novoga Vremena“, da jugoslovanski proletarijat nima toliko soli v glavi, da bi razumel ruščino in spoznal, kaj tiči za nesramnimi pamfleti, posvečenimi Ljeningovi smrti. Ne, motite se, gospodje! Tudi pri nas so že oči, ki vidijo vaše karte, in glave, ki dobro razumejo vašo hazardno igro. Le pišite in kričite v svet, da je bil pokojni Ljening največji lopov in najkrutejša zver, le veselite se njegove smrti in rajajte na tuj račun, saj so tudi v Jugoslaviji ljudje, ki ločijo zrno od plevla in ki prav dobro vedo, kdo je lopov in kdo ni. Tudi vas čaka pravična kazen za greh. Polnočna ura se bliža in že je iztegnjena roka, ki bo zapisala nad vašimi puhlimi glavami tri svetopisemske besede.

Žalostno pa je in sramota za našo državo, da goji in vzdržuje to gadjo zalego in dovoljuje razširjati list, ki celo mrtvemu ne prizanese s svojo brezvestno pisavo. Kje je tu strokovna organizacija grafičnih delavcev, da onemogoči izhajanje take cunje? Zakaj se ne zganete, sodrugi proletarci, in ne stopite gadu na glavo? Vaša dolžnost bi bila uničiti to zalego in ji zamašiti usta.

Sodruge, zbirajte za Tiškovni sklad!

Dopisi.

Pozivljam g. Marcela Žorgo, bivšega narodnega poslanca umrle lažikomunistične stranke, naj prekliče ali dokaže očitke, ki jih je izustil dne 3. II. 1924 na progi Trbovlje v vlaku št. 48, češ, da sem jaz njegovega pristaša g. Jakšiča, železničarja v Zidanem mostu pri okrajnem glavarstvu v Celju ovadil, radi česar da je bil premeščen v Sisek. Izjavljam, da g. Marcel Žorga vedoma laže. Jaz nisem nikdar in nikjer ovadil nobenega komunista ali socialista in sploh nikogar pri nobeni politični oblasti. Ovadil sem le marsikaterega kapitalista, če je kršil obrtni red ali kako drugo po zakonu o zaščiti delavcev važno določbo. Zato pozivljam g. Marcela Žorgo, naj svoje neosnovane očitke dokumentarično ali pa s pričami dokaže, sicer si bo javnost mislila, da le obrekuje, denuncira in laže ter krade čast tistim, ki ne soglašajo z njegovimi frazami in z delovanjem s katerim je vodil slovenski rudarski in železničarski proletarijat na kant. — Alojzij Leskošek, strok. tajnik v Celju.

Celje. Patent na socializem prepuščamo Korenovcem prostovoljno. „Socialist“ št. 5 (4. febr.) izključuje ss. Franca Jelena in Franca Naraksa iz SSJ. Midva se mu prav lepo zahvaljujema, ker takega socializma sploh ne pripoznava. Da pa bo občinstvo zvedelo, kakšen je Korenov socializem, naj sledi nekaj slučajev. G. Koren se je zatelel najprvo v Okoliško občino, da razbije sodelovanje v občini, g. Čebular mu je pa sekundiral ter učil vse nasprotnike. Ker mu to ni uspelo, se je kot uslužbenec bolniške blagajne maščeval nad bolniki. — Zaradi odvoda vode iz Westnove tovarne je nastalo močvirje, da bodo v kratkem uničene 3—4 delavske hiše z več stanovanji, če se ne posreči prisiliti Westna, da odstrani vodo. Zato je bila sklicana komisija, pri kateri je g. Westna zastopal g. K. Gologranc, pomagal mu je pa R. Čebular, ki je bil tudi zraven. Morebiti upa, da postane pri Golograncu sposoben za inženerja, če se je pri boln. blagajni izkazal za nesposobnega. Ko je g. Koren to zvedel, je sklical sejo obeh občinskih klubov in je pri tej seji popolnoma pogorel, samo Čebular je bil na njegovi strani. Pozneje šele si je prišel stvar ogledati ter je po kapitalističnem sistemu zastopal g. Westna, ker dvomimo, da dela ovire, da še do danes nismo zvedeli, kaj namerava okr. glavarstvo v tem slučaju ukreniti.

To naj vam za zdaj zadostuje. Moje delo pa sodrugi lahko sami sodijo, spoznali bodo razloček med mojim in vašim socializmom. — Franc Jelen.

Na naslov oblasti inšpekcije dela v Mariboru. Pri čevljarskem mojstru Plerčaku v Zavodni pri Celju vladajo za vajence še vedno nezasne razmere. S tem gospodom se je bavila tudi že obrtna zadruga čevljarjev v Celju, katera je uvidela potrebo predlagati obrtni oblasti, da se mu odvzame pravica do vzdrževanja vajencev. Ugotovila se je baje telesna poškodba pri vajencih, povzročena po pretepanju po g. Plevčaku. Radovedni smo, kdaj bo naslovljena oblast storila svojo dolžnost.

Velenje. H korupcijski aferi pri drž. premogovniku. Dne 31. I. 1924 so aretirali Zinglerja, Hladina in Velikonjo. To je prvo znamenje, da je prišla na premogovnik železna metla, katere smo pogrešali že čez 4 leta. Za enkrat bomo mirovali in ne bomo več pisali, saj je bilo že vse v javnosti, opozarjamo še samo na veleposestnika g. oskrbnika, ki je pod svojim gospodarskim poslopjem pustil ves premog v miru, sosedu ga je pa izpodkopaval. Zdaj bo moral premogovnik sosedu svet odkupiti in to bo stalo denar, tam pa kjer je že državna last, tam se pa rajši premog noter pusti, kakor pa da bi moral oskrbnik iz svojega paradiza se preseliti.

O. revizorja opozarjamo tudi na tisto prodajo premoga po 5 K meterski stot, ko je bil takrat po 30 K stot; tam tudi ni moglo biti vse v redu, ker tam je trpel premogovnik čez tri milijone kron škode. Tako se je takrat pisalo po časopisih.

Zabukovca. Naš odrešenik in zveličar Uranjek je dobil iz ministrstva za rude in šume nekakšen dopis, s katerim bo gotovo lahko dalj časa ljudi za nos vlekel s poti spoznanja. On prepričuje ljudi, da je treba sedaj samo skupnega delovanja z vsemi organizacijami itd. Mi pa se dobro zavedamo, da stojimo pred volitvami in vemo, da začno klerikalci ob takih časih svoj manever. Če se tem tudi res posreči pridobiti s tem najnovejšim trikom nekaj slepcev, ki bodo drveli za tabo, ti vendar ni treba misliti na kakšno skupno delovanje z Unijo slov. rudarjev, ker mi pravimo: če ti in tvoji pristaši ne marate skupnega delovanja v skupni organizaciji, potem imamo tudi mi dovolj povoda, da ne gremo z vami v nobeno kolicijo, posebno ker se nam še ni popolnoma iz spomina izbrisala zadnja polomija v Trboveljskih revirjih. Tudi Zabukovco ste hoteli že takrat spraviti na kolena, kakor desetisoč drugih. A naši zaupniki se niso dali na led speljati. Zapolnite si, gospodje, da ostanemo mi na svojem mestu, pa če bi vam še dve leti ne zmanjkalo slepilnih sredstev; dokler ne popravite koraka, ki ste ga storili z izstopom iz Unije sl. rudarjev, tako dolgo je za nas skupno delo z vami pokopano. Uranjek sicer sam že priznava, da mu svetopisemsko prepričanje ni toliko pri srcu, kakor se je delal, da so bili torej vse drugi razlogi tisti, ki so ga napotili, da je razbijal našo skupno organizacijo, v kateri imajo prostora in enake pravice vsi delavci, torej tudi vsi verski in brezverski zagrizenci. V vaši krščansko-socialni pa se predpisuje tudi vera, ki je zgrajena na snedenem jabolku.

Na progovno sekcijo v Slovenjgradcu. Gospodje pri tej sekciji so navajeni, da sprejemajo pomožne delavce na šestmesečno dobo. Ti delavci pa se komaj po enem ali poldrugem mesecu odpuščajjo iz službe pod pretvezo omejenih kreditov. Ti delavci nimajo potem nikjer preskrbljenega dela. Seveda, saj jih je železnica premočila, pa so upali, da bodo pri njej imeli stalno službo. Toda pod to pretvezo omejenih kreditov ne trpe samo začasni, temveč tudi stalni delavci, ker morajo po več dni v mesecu počivati brez zaslužka, ob nedeljah in praznikih pa itak niso plačani. Nadaljnji čudežni uspehi „omejenih kreditov“ se izražajo v takih slučajih, kakor so ti, da pozabljajo gospodje na ogromne vsote eno- in dvomesečnih plač ključavničarju in mizarju za popraviljanje razbitega tresinskega motorja 20. 9. 1923 in na poravnavo odtegljajev za bolniško blagajno ter penzijski sklad. Proti takim slučajem stalno delavstvo ne bi odgovarjalo, če bi imela direkcija drž. železnic za te izdatke poseben kredit. Dokler jih bo pa krila na ta način, da nam odjemlje tako potrebne dnevne zaslužke, smo primorani odločno zahtevati, da izda take predpise, da jih bodo morali tudi naši predstojniki upoštevati, pa čeprav so načelniki progovne sekcije. Menimo, da bodo te vrstice za odpravo goriimenovanih nedostatkov zadostovale, zato zaenkrat nehamo z nadaljevanjem. **Železničarji.**

Iz doline pod Triglavom.

JESENICE.

Nadaljevanje.

Da se povrnemo k bistvu, kaj smo preživeli še vse v tem času. Čitali smo v „Borbi“ tudi napade radi kovinarske godbe, pa ni bilo tako, ampak vse drugače!

Nezavisni so hoteli pariteto za odločanje pri godbi.

Podr. odbor kov. org. Jesenice pa je to razkrojevalno politiko Rovnikov razčistil in razčistil tudi poim o arhivu in vsej lasti kov. godbe, ki nosi danes naslov Godbeni odsek Osred. društv. kov., podr. Jesenice.

Mali kužek za plotom naj tistega lažnika v „Borbi“ sam požre in naj vzame na znanje, da ni vsa njegova defilirunga pred feldvebelnom nič pomagal, godba je ostala kompaktna.

In tako podajamo v vednost tudi resolucijo, ki je bila v svrhu razčiščenja pojmov sklenjena in sprejeta od godbenikov in podružniškega odbora.

RESOLUCIJA:

1. Odbor kakor zaupniki podr. Jesenice se zavedamo, da je godbeni odsek korporacija, ki spada pod grupacijo umetnosti in znanosti. Spada pod umetnost v tem, ako precizno izvaja skladbe, in pod znanost v tem, kako obvlada teorijo na polju godbene novosti in napredka internacionalne glasbe.

Ta godbeni odsek je pa po svojem sestavu tudi organizacija, ki mora imeti ostro disciplino in za svoj obstoj ob neštetihih stroških tudi zanesljive vire dohodkov. Končno mora temeljiti in sloneti na opori širše skupnosti in to je kot organizacija v organizaciji godbeni odsek ODK podružn. Jesenice, nad katerim ima na eni strani vodstvo ODK popolno pravico nadziranja, na drugi strani pa tudi dolžnosti, da skrbi za razvoj, napredek in finančna sredstva odseka.

Zavedajoč se vsega tega, bomo v bodočnosti posvečali več iniciative in pomoči odseku, nego so

jo naši predniki in storili bomo vse, kar bo storiti mogoče za razmah in napredek godbe, ne pa kakor neodgovorni elementi kričijo v svet in želijo, da hočemo razbiti godbo. Storili bomo nasprotno in poskrbeli za to, da godbe ne bodo razbili tisti, ki nam neutemeljeno hočejo to očitati. Radi tega zavzemamo v tem vprašanju godbenega odseka do nadaljnjega sledeče stališče:

1. Godbenega odseka odbor se ima po potrebi in pozivu sestajati na skupne seje podružn. odbora.

2. Zahtevamo, da predloži odbor godbenega odseka odboru podr. natančni seznam podpornih članov, dalje

3. natančni seznam arhiva.

4. Kontrola podr. odbora bo periodično izvrševala pregled o finančnem stanju odseka, pri čemer ima pravico tudi en član Zveze delavcev in delavk KI in OJ za Slovenijo, podr. Jesenice, s kontrolirati blagajniško stanje plačanih prispevkov podpornih članov godbenega odseka.

5. Glede sprejemanja novih godbenikov kot učencev, prepuščamo to vprašanje predvsem kapelniku godbe, da on po preizkušnjah kandidatov sprejema predvsem po nadarjenosti kandidate, ki so člani ene na internacionalnem razrednem stališču obstoječih organizacij.

6. Vsako protigaitacijo in izzivanje proti ODK v odseku s strani godbenikov smatramo za ostro kršitev organizacijske discipline in bomo proti takim slučajem postopali absolutno po pravilniku.

7. Celotni odsek godbenikov se obveže, da bo vsako leto na prvega maja godba rezervirana in pripravljena sodelovati predvsem pri podružniški prvomajski proslavi in dobi proste roke, da nastopa sama bodisi s koncerti, ali da sodeluje drugje, le tedaj, če podružnica te proslave ne priredi.

V slučaju, da bi podružnica sama ne imela namena voditi prvomajske proslave v kakem letu, bo odsek o tem pravočasno, najmanj pet tednov prej obveščen.

8. Za vse druge čase v letu pa naj odbor odseka odloči termin, koliko časa prej je treba naročiti godbo za vse eventualne prireditve, po tem se mora naročiti godba in po tem se bo ravnala podružnica in vse druge korporacije ali zasebniki v pokrajini in deželi, da se tako odsek izogne vsem sporom, ki bi v nasprotnem slučaju znali nastati. Tako pa velja, kdor prej naroči, ima najprej pravico do sodelovanja godbe.

Odhor godbenega odseka ima nalogo, da se pri naročilu zagigura, zato mora sklepati vsakokrat pogodbo in če obstaja nezanesljivost korporacije ali zasebnika glede plačljivosti, mora zahtevati vplačilo kavcije, odnosno pravno pogodbo, za katero mora nekdo, ki je zmožen plačljivosti, jamčiti, da tako izostane vsako ogrožanje finančnega vprašanja odseka.

9. O vsakokratnem naročilu, ki ga odsek sprejme, in o pri tem sklenjenih pogodbah mora odbor odseka obvestiti kontrolo podružn. odbora in predložiti sklenjeno pogodbo kontroli, katera bo o tem obveščala podružniški odbor.

10. Vsako zlorabljanje instrumentov izven korporativnega nastopa godbe in izven dovoljenja odsekov odbora se smatra za zlorabljanje tuje lastnine in po drugi strani za kratenje ugleda godbenega odseka. Za to, da se taki slučaji ne bodo ponavljali, smatramo odgovornega predsednika odnosno kapelnika, ki je soodgovoren za arhiv. V doganih slučajih se odvzame dotičniku instrument in se mu izroči samo pri vaji in nastopih, v ponovnih slučajih pa ga mora odbor odseka izključiti od godbe. Seveda ne prihaja tu v poštev, če posameznik jemlje instrument s seboj na dom, da se doma sli v prosti naravi vadi.

Odbor odseka predloži v najkrajšem času pojasnilo, kako postopa godbeni odsek napram slučajem, če umre kak podporni član, in v katerih omejenih teritorijih je godbi mogoče vršiti svojo obveznost napram umrlim podpornim članom godbe. To pojasnilo objavi podružnica v organizacijskem tisku na znanje in v ravnanje podpornim članom in njih svojem.

12. Odbor godbenega odseka naj izdela v najkrajšem času disciplinarni red [pravilnik], katerega naj predloži v odobrenje godbenikom in po sprejetju uveljavi, ter naj prepis izroči podružniškemu odboru.

13. Vsem onim godbenikom, ki so iz organizacijskega nesoglasja v zadnjem času preuranjeno spremenili organizacijsko orientacijo, se to povsem spregleda, če je to stvar njihovega prepričanja in njihove vesti. Vendar bo odbor v bodočnosti obstajal na stališču, da bodo novi člani godbeniki kot člani godbenega odseka tudi člani ODK.

14. Vsak godbenik, ki bi se glede korporativnih nastopov povsem ne pokoraval kapelnikovim odredbam in bi brez tehtnih razlogov izostajal od vaj, ali se brez tehtnih razlogov odtegoval korporativnim nastopom, bo brez nadaljnjih popuščanj po ugotovitvi potom kapelnika odpuščen od godbe in v tem slučaju nosi vse eventualne izdatke, ki si jih je kot godbenik naprtil, sam.

15. V slučaju prestanka ali razpusta ODK in sorodnih strok v Ljubljani, podružnice Jesenice, Javornik in Dobrave, pripade ves inventar odhodu

odseka, kateri ima nalogo, da po preteku treh mesecev upostavi ponovno redno delovanje godbe.

Denar od prispevkov podpornih članov pa pripade v razdelitev onim upokojevcem, katerih upokojitve izvira iz zaposlenosti pri KID in ki so bili ali so med upokojitvijo bodisi podporni člani godbenega odseka ODK podr. Jesenice, ali pa so člani ene izmed delavskih organizacij.

16. Godbenike, ki se točasno nahajajo pri godbi in so organizacijsko opredeljeni k drugi organizaciji, je zajamčeno, da jih brez lastne volje nihče ne sme odstavljati od godbe, ako niso v okviru teh pogojev, kakor so navedeni v resoluciji, napravili nobenega pregreška ali prestopka.

17. Vsa druga tekoča vprašanja odseka se bodo reševala, kakor je navedeno pod točko 1. te resolucije.

Ta resolucija se pa mora vsem godbenikom prečitati in da bo zajamčeno, da bo vsak godbenik kakor tudi odbor odseka sprejel na znanje in ravnanje razmerje med podružnico in odsekom, mora to resolucijo vsak lastnoročno podpisati, s čimer se podvrže vsebini resolucije.

En izvod te resolucije se izroči odseku za adakta, en izvod se izroči predsedniku odseka na znanje in ravnanje, en izvod, t. j. original, pa si pridri podružniški odbor ODK, podr. Jesenice.

Ta resolucija je bila sprejeta na sestanku godbenikov dne 18. nov. 1923. v sporazumu z zastopstvom podružniškega odbora ODK na Jesenicah.

Ne maramo razburjati že itak napete živce, čeprav bi bilo treba še marsikaj pripomniti, toda če bo treba, ne bomo molčali.

Končno pripomnimo k razmerju kovinarske organizacije napram neodvisnim še to, da se jasno vidi, koliko resnosti je v vrstah neodvisne frakcije:

Napadi v zadnjih številkah „Borbe“ na s. Jerama so jasen dokaz, da tem ljudem ne gre za rešitev delavskih interesov, temveč predvsem za to, da bi uničili in ukradli zaupanje do s. Jerama, ki bi, če ga delavstvo postavi v pokoj, bil za to iz dna duše hvaležen.

Jeram ima 36 šihov, Jeram je snedel nabavni prispevek, Jeram je kriv razkola, Jeram je koristolovec, Jeram naj kategorije zviša, kakor jih je sebi in svojim kolegom, Jeram hoče godbo razbiti. Jeram šimfa čez pijance, Jeram hoče vse prisiliti v svojo organizacijo — brrrrrrrrrr — taka razredna zavest, ubogi neodvisni, ki ste od pameti!

V javorniškem odboru je par žalostnih zamorčkov. — ker niso neodvisni seveda! „Na Korški Beli nismo vložili kandidatne liste za občinske volitve,“ piše „Glas Svobode“, „ker smo bili prepričani“. I seveda, rajši povejte, da vas tam doli še p. . . ne povoha in da vsih tam ni in tako tudi kandidatne liste ni.

Le tako naprej, vi neodvisni; delavstvo, ti se pa vzdrami, odpri oči, razmišljaj in otresi se te strašne more!

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Zvonimir Bernot

(v imenu pokr. odbora SSJ in KDZ.)

Tiskarna bratov Rumpret v Krškem. 1150

Bolni živoi

povzročajo vse mogoče bolečine, neznosne glavobole, želodčne krče, trganje po mišicah, slabosti, razdražljivost, delonezmožnost, slab spomin, pomanjkanje spanja, nemir in otopelost.

Zdravi živoi

so izvir zdravja in občutka moči, veselja do življenja, trdnega spanca, veselja do dela, vztrajnosti in moči. — Izčrpani živci postanejo zopet sposobni za delo, vsled dovajanja tistih snovi, ki so neobhodno potrebna sestavina možgan, mozga in živcev. Moje sredstvo ni nobeno tajno zdravilo in je priporočeno od tisoč in tisoč zdravnikov.

Po strogo znanstvenem postopanju sestavljeno, učinkuje hitro in gotovo.

Po mojih podružnicah razpošiljam v vse evropske države v teku tega meseca 20.000 brezplačnih zavojev poleg dr. Lichtove poljudne razprave o praviem negovanju živcev.

Pišile torej še danes na

ERNST PASTERNAK, BERLIN S. O.

Michaelkirchplatz 13. Abt. 524.